

2026 йил 21 январь, 13-сон

ЎЗБЕКИСТОН 2030

УМУММИЛЛИЙ ТАРАҚҚИЁТ ДАСТУРИ

сиёсий етуклик ва институционал КАМОЛОТ БЕЛГИСИ

Бу жараёндаги муҳокаmaları кузатар эканмиз, “Ўзбекистон — 2030” стратегияси-ни қайта кўриб чиқиш орта қадам ташлаш эмас, аксинча, ислохотларнинг янги, янада масъулиятли босқичига ўтиш эканига ишонч ҳосил қилади киши. Бунда асосий эътиборни, аввало, стратегия қабул қилинган ша-роит билан бугунги жараёнлар ўртасидаги сезиларли фарққа қаратиш зарур. Иқтисодий ўсиш суръати, инвестиция муҳити, ташқи иқ-тисодий алоқалар, ҳатто жамиятнинг давлат сиёсати талаблари ҳам тубдан ўзгарди. Шу маънода, айрим кўрсаткичлар долзарблиги-ни йўқотиши табиий ҳол, лекин масаланинг энг муҳим жиҳати шундаки, бугун давлат ўзи белгиланган мақсадларга таъқидий қарашдан чекинмаётти. Бу сиёсий етуклик ва институ-ционал камолот белгисидир.

Аҳамиятлиси, “Ўзбекистон — 2030” стра-тегиясини қайта кўриб чиқиш давлат сиёса-

Хужжатда демографик омил давлат сиё-сатида ҳал қилувчи ўринга қўйилган. Про-гнозларга кўра, 2030 йилга бориб Ўзбекистон аҳолиси сони 41 миллиондан ошади. Шунинг учун ҳар бир мақсадда миллионлаб одамлар ҳаётига қандай таъсир қилишини ҳисобга олиш назарда тутилган.

Айни шу тамойиллар асосида такомил-лаштирилган “Ўзбекистон — 2030” стра-тегияси лойиҳаси ишлаб чиқилди. Бу жараён-да кўплаб вазирилик ва идоралар, таҳлилий ва эксперт марказлари иштирок этди. Бу эса хужжатнинг институционал жиҳатдан пухта ва давлат бошқаруви тизимига чуқур инте-грация қилинганини кўрсатади.

Такомиллаштирилаётган “Ўзбекистон — 2030” стратегияси мамлакатни ўрта муддатда ривожлантиришнинг устувор йўналишлари-ни аниқ белгилаш ҳамда стратегик мақсад-ларга изчил эришишга қаратилган. Ундаги

“**Хужжатда демографик омил давлат сиёсатида ҳал қилувчи ўринга қўйилган. Прогнозларга кўра, 2030 йилга бориб Ўзбекистон аҳолиси сони 41 миллиондан ошади. Шунинг учун ҳар бир мақсадда миллионлаб одамлар ҳаётига қандай таъсир қилишини ҳисобга олиш назарда тутилган.**

тининг янги босқичга кўтарилаётгани, мам-лакатимиз ўз олдига қўяётган мақсадларини қайта баҳолаб, жаҳон миқёсидаги рақобатта жавоб бера оладиган стратегик моделни шакллантираётганини аниқлатади. Бу сиёсий вазифа Мурожаатномада очик-ойдин ва қатъ-ий белгилан берилган.

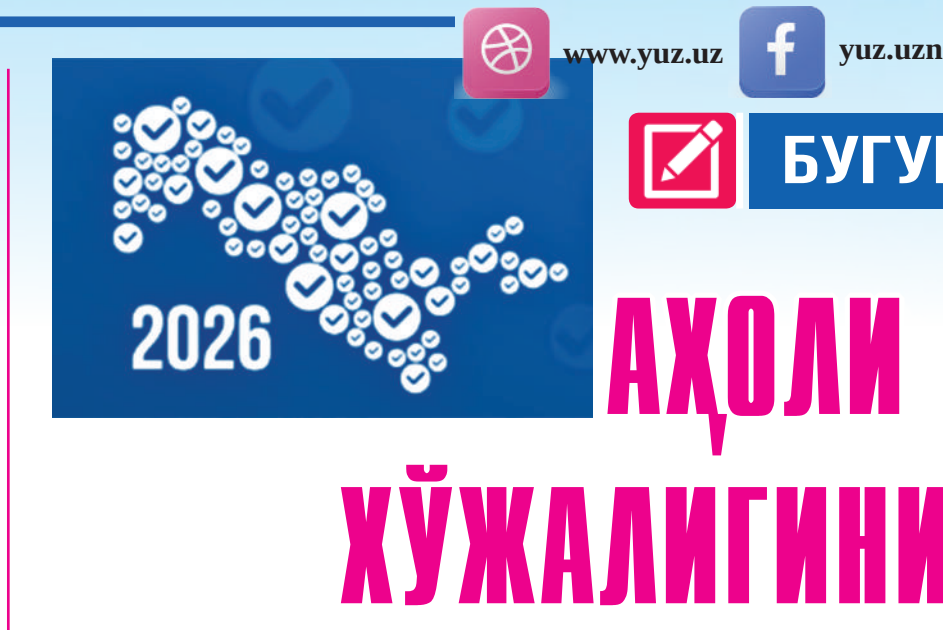
— Бунинг асосий сабабларидан яна бири мамлакатимизда белгиланган мақсадли кўрс-аткичларга режалаштирилган муддатдан анча олдин эришилаётганидир, — дейди Стратегик ривожланиш ва ислохотлар агент-лиги бўлим бошлиғи Бекзод Қурбонов. — Масалан, уч йил олдин ялпи ички маҳсулот ҳажмини 160 миллиард АҚШ долларига ет-казиш мақсади қўйилган эди. Ҳозирги ҳисоб-кичиолабга кўра, бу маррага жорий йилнинг ўзида эришилиши кутилмоқда. Мурожаатно-мада давлатимиз раҳбари 2030 йилга қадар ялпи ички маҳсулот ҳажмини 240 миллиард доллардан ошириш имкони мавжудлигини алоҳида қайд этди. Бунинг учун энг тўғри йўл барча соҳани технологик ва инновацион ўсиш моделига ўтказишдир. Бу келгуси йил-ларда иқтисодий тараққиёт стратегиямиз-нинг асосий йўналиши бўлади.

Янгиланаётган стратегия фақат кўрсат-кичлар эмас, балки бутун хужжат тузилма-си сифат жиҳатидан ўзгартирилгани билан муҳим аҳамият касб этади. Илк бор ҳар бир мақсад ва кўрсаткич бўйича аниқ масъул дав-лат органлари белгиланмоқда. Эътиборлиси, ҳар йил якуни бўйича улардан қандай натижа кутилаётгани кўрсатилган.

Ортимиздаги қулай бизнес муҳити, де-мографик ўсиш, инсон капиталига қарати-лаётган эътибор Ўзбекистонни инвесторлар учун энг жозибдор мамлакатлардан бирига айлантирмоқда. Масалан, тўққиз йилда иқ-тисодиётнинг барча тармоғига 130 миллиард долларлик хорижий инвестиция киритилди. Чет эллик ҳамкорлар билан яна 140 миллиард долларлик янги инвестициявий келишувларга эришилди.

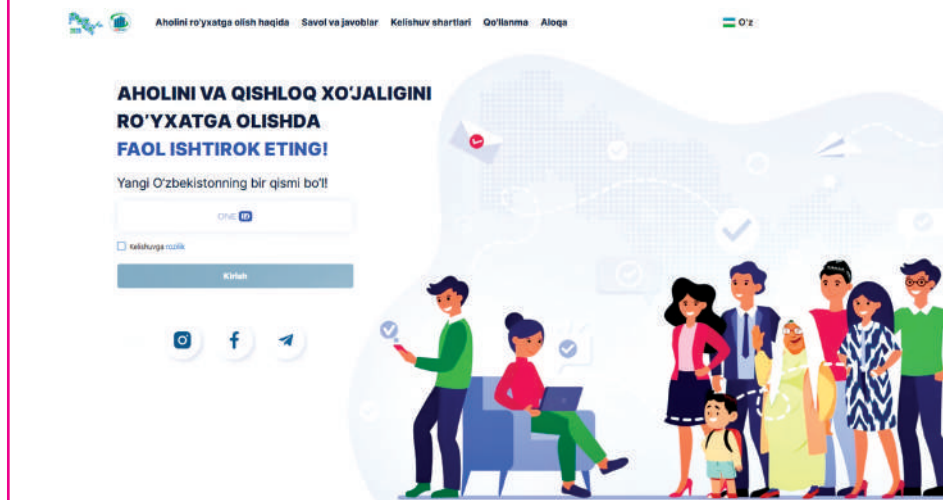
Л. ХАЙРУЛЛАЕВ, журналист

Аввал ЯИМ ҳажмини 160 миллиард долларга етказиш режалаштирилган бўлса, янги лойиҳада бу кўрсаткич 240 миллиард доллар этиб белгиланди.

АҲОЛИ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ РЎЙХАТГА ОЛИШ

Бугунги замонавий дунёда самарали давлат бошқаруви жуда муҳим ва бу жараёнда мамлакатдаги аниқ демографик ва ижтимоий-иқтисодий кўрсаткичлар алоҳида аҳамият касб этади. Барқарор тараққиёт йўлидан бораётган янги Ўзбекистон учун бу масала янада долзарб.

Ҳар бир давлатни ривожлантириш ис-тиқболларини белгилашда унда яшовчи аҳолининг сони, турмуш даражаси ва фиро-вонлиги, қишлоқ хўжалиги ҳолатини аниқ-лаш жуда муҳим. Бунда рўйхатга олиш катта аҳамиятга эга.

Умуман, аҳоли ва қишлоқ хўжалигини рўйхатга олиш техник жараён эмас, балки стратегик бошқарувнинг муҳим воситаси. Аҳоли сони, ҳудудлар бўйича жойлашуви, бандлик таркиби ҳамда ер ресурсларидан фойдаланишнинг реал ҳолати тўғрисида аниқ маълумотга эга давлат қарорларни тах-минлар асосида эмас, балки ишончли ва тек-ширилган манбаларга таяниб қабул қилади.

Халқаро амалиёт мазкур ёндашувнинг самарадорлигини тўлиқ тасдиқлайди. Ху-сусан, АҚШда аҳолини рўйхатга олиш на-тижалари бюджет маблағларини тақсимлаш ва аграр сиёсатни шакллантиришда ҳал қи-лувчи аҳамият касб этади. Европа Иттифо-қида эса қишлоқ хўжалиги ерларини аниқ ҳисобга олиш фермерларни қўллаб-қувват-лаш тизими ҳамда озик-овқат барқарорли-гининг асосидир. Хитой эса кенг қамровли аҳоли рўйхатлари ва рақамли ер кадастрига таяниб, аграр соҳа ҳамда ҳудудларни ри-вожлантиришнинг самарали бошқариш ти-зимини йўлга қўйган.

Ўзбекистон учун ҳам бу жараён жуда долзарб аҳамият касб этади. Демографик ўсиш юқорилиги ва қишлоқ хўжалиги-нинг мамлакат иқтисодийётидаги ўрни аниқ, ишончли ва қиёсланадиган статистикага эҳ-тиёжни янада оширмоқда. Илгари бу соҳада маълумотларнинг институционал жиҳатдан уйғунлашмагани ва ҳисобга олиш усуллари

эскиргани ривожланишга тўқсинлик қилиб келган.

Бугун эса вазият тубдан ўзгарди. 2025 йил февралда статистика тизими янги бос-қичга кўтарилиб, Миллий статистика қўми-таси ташкил этилди. Халқаро стандартлар жорий этилди. Шу вақтда аҳоли ва қиш-лоқ хўжалигининг рўйхатга олиниши узоқ муддатли режалаштириш, ресурслардан са-марали фойдаланиш ва ҳудудларни барқа-рор ривожлантириш учун мустаҳкам асос бўлиб хизмат қилади.

Статистика соҳасини ривожлантириш масаласи давлатимиз раҳбарининг доимий

АНИҚ РАҚАМЛАР — ИСЛОХОТЛАРНИ ЖАДАЛЛАШТИРУВЧИ КУЧ

“**НУКУСЛИК АБДУЛЛАЕВЛАР ОИЛАСИДА НЕЧА ҚИШИ ЯШАЙДИ? УЙИДА БОЛАЛАР ЁКИ ҚАРИЯЛАР БОРМИ КАБИ САВОЛЛАР ВА УЛАРГА ЖАВОБЛАР БИР ҚАРАШДА ОДДИЙ ТУЮЛАДИ. ЛЕКИН АЙНАН ШУ ОРҚАЛИ ДАВЛАТ ҚАЕРГА МАҚСАД БЎЛСОХА ЗАРУР ЭКАНИНИ БИЛИШ ОЛАДИ. АГАР БОЛА КЎП БЎЛСА — БОҒЧА ҚАРАК. АГАР ҚАРИЯ КЎП БЎЛСА, ТИББИЙ ХИЗМАТ ЯҚИН БЎЛИШИ ШАРТ.**

Оиланинг томорқаси, ери, чорваси ҳақи-даги маълумотлар ҳам бежиз эмас. Ер бор, лекин сув етишмаса, ҳосил кам бўлади. Дав-лат бундай муаммони билиши учун қишлоқ хўжалиги ҳам рўйхатга олинади. Шунда ёрдам керак жойга етади. Ҳар бир оила, хо-надон мамлакатнинг бир бўлаги. Ҳар бир рақам ортдан келажагимиз бунёд бўлади. Рўйхатга олиш назорат эмас, солиқ эмас. Аксинча, халқни эшитиш, халқ учун тўғри қарор қабул қилиш воситаси.

Ривожланган давлатларда ҳар 10 йилда бир маротаба аҳолини, ҳар беш йилда бир марта қишлоқ хўжалигини рўйхатга олиш анъанаси йўлга қўйилган. Мамлакатимизда охириги марта 1989 йилда аҳолини рўйхатга олиш умуммиллий тадбири ўтказилган. Шу вақт давомида демографик ва ижтимоий-иқтисодий кўрсаткичларда сезиларли ўз-гариишлар юз берди. Албатта, ўзгариишлар замонавий талаблар ва халқаро стандартлар-га мувофиқ аҳоли ва қишлоқ хўжалигини рўйхатга олишнинг янги босқичини ташкил этиш заруратини келтириб чиқаради.

Шу боис, 2026 йил 15 январь кунидан бошлаб Ўзбекистон Республикасида аҳо-ли ва қишлоқ хўжалигини рўйхатга олиш тадбирининг биринчи босқичи расман бошланди. Ҳозир 17 кун давомида фуқаро-лар census.stat.uz расмий веб-сайти орқали OneID тизими ёрдамида онлайн рўйхатдан ўтмоқда. Онлайн рўйхатдан ўтиш жараёни Ўзбекистон Республикаси фуқаролари, шу-нингдек, хорижда вақтинча бўлиб турган ватандошларимиз учун ҳам мавжуд бўлиб, улар инсталлган жойда ягона идентификация тизими орқали рўйхатдан ўтиши мумкин.

— Тўрт йилдан бунён ёшлар етакчиси ла-возимизда ишлаб келяпман. Ўтган йиллар давомида юртимизда яратилган имконият-лар сабаб кўплаб ёшларга ёрдам кўрсатдик. Бу ишларни изчил давом эттиришнинг мақсад қилганмиз. Турли ёрдам ва имтиёзларнинг тўғри манзилга, асл эгаларига етиб бори-шида аҳолининг рўйхатга олиниш жараёни жуда муҳим аҳамиятга эга. Шу сабаб бу жа-раёнда барча фол иштирок этиши керак, — дейди Чимбой туманидаги “Кенгаш” ОФЙ

назоратида. Жумладан, ўтган йил 27 ноябрь кунги Президентимизга мазкур соҳадаги асосий ислохотлар ҳамда аҳолини рўйхатга олиш жараёнига тайёргарлик ҳолати бўйича атрофича ахборот берилган эди. Шундан сўнг ишлар жадал суръатда бажарилди, ме-тодикалар қайта кўриб чиқилди, рақамли воситалар такомиллаштирилди ва барча те-гишли идоралар фаолияти ўзаро мувофиқ-лаштирилди.

Президентимиз ҳузурида 19 январь кунги бўлиб ўтган йиғилиш яна бир бор аниқ вази-мият касб этади. Рўйхатга олиш жараёнла-ри халқаро стандартлар асосида, замонавий рақамли ечимлардан фойдаланилган ҳолда амалга оширилмоқда.

Аҳоли бу тадбирнинг биринчи кунда-ноқ фаолигини намойиш этди. Хусусан, илк кунда 579 мингта хонадон рўйхатдан ўтган бўлса, ҳозир мазкур кўрсаткич 2,5 миллионга етган. Бу мавжуд 7,6 миллион хонадоннинг 33 фоизини ташкил этмоқда.

Аҳолини рўйхатга олиш жараёни census.stat.uz порталида амалга оширилиб, OneID тизими орқали идентификация қилиниши белгиланган. Барча маълумотлар геоахборот тизими асосида мониторинг қилинмоқда.

Фуқаролар тақдим этадиган барча маълумот қонунчилик талабларига мувофиқ ҳимоя қилинади. Шахсий маълумотлар махфий сақланади ва фақат статистик мақсадда қўл-ланади.

Мутахассислар аҳолини рўйхатга олиш мамлакат фуқароларига ижобий таъсир кўрсатишини таъкидлайди. Масалан, мактаб ёшидаги болалар сони ҳақидаги маълумотлар мактаб қуриш бўйича режа-ларни мувофиқлаштиришга ёрдам берса, ҳудудлар кесимида қаерда ва қайси соҳада янги иш ўринларига эҳтиёж мавжудлиги, қандай мутахассислар кераклигини билиш учун ишсизлар сони ва уларнинг малака даражасини билиш лозим. Фавқулодда вазиятларда ФВВ ходимлари, шунингдек, шифокорлар аҳолини рўйхатга олиш маъ-лумотлари асосида зарур ёрдам кўламини белгилайди.

Бу жараён тадбиркорлик ривожига ҳам ижобий таъсир кўрсатади. Аҳоли сони ва даромади, турар жойга эҳтиёж тўғрисидаги маълумотларга эга бўлган ҳолда, масалан, маиший техника ишлаб чиқарадиган кор-хоналар ишлаб чиқариш ҳажмини прогноз-лаши, уларни импорт қилувчи компаниялар эса харидларни режалаштириши ва зарарни минималлаштириши мумкин.

Шунингдек, аҳолини рўйхатга олиш макроиқтисодий кўрсаткичларини келгуси 10-20 йиллик даврга прогноз қилиш учун ҳам зарур. Статистик маълумотлар ман-зилли дастурларни ишлаб чиқиш, аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш, оилаларга моддий кўмаклашишда муҳим аҳамиятга эга.

Маълумотлар давлат мактаблари, ку-тубхоналар, соғлиқни сақлаш марказлари, энергия ресурслари ва сув таъминотига эҳ-тиёжни кўрсатади. Аҳолини рўйхатга олиш натижалари ҳукумат томонидан маҳаллий ҳокимият органларига ажратилиши зарур бўлган маблаг миқдорини аниқлашда ҳам қўл келади.

Демак, демографик ва ижтимоий-иқти-содий кўрсаткичлар, шунингдек, қишлоқ хў-жалиги салоҳиятини тизимли ва сифатли ба-ҳолаш оддий статистик жараён эмас, балки мамлакатнинг тизимли ривожланиши учун стратегик асосдир. Бу мамлакатимиз учун барқарор, адолатли ва фаровон тараққиёт сари дадил қадам.

Қисқаси, бу тадбир жуда катта ижти-моий-иқтисодий жараён сифатида эртан-ги истиқбол, юртимизнинг келгусидаги иқтисодий ривожга учун муҳим аҳамиятга эга.

Лутфулла СУВОНОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

янги имкониятлар яратишга хизмат қилади, — дейди Чимбой тумани ҳоким ўринбо-сари Гулзар Мамбетниязова. — Шу боис, опа-сингилларимизни ва барча фуқароларни аҳолини рўйхатга олиш жараёнида фаол иш-тирок этишга чақираман. Ҳар бир тўлдирил-ган маълумот келажақдаги муҳим қарорлар учун мустаҳкам асос бўлади.

Бутун дунёда муқобили йўқ бўлган ма-ҳалла институти аҳоли ва давлат ўртасида ишончли кўприк вазифасини ўтаб келмоқда. Аҳолини рўйхатга олиш жараёнида ҳам “ма-ҳалла еттиклиги”нинг ўрни бекиёс.

— Рўйхатга олиш жараёни жорий йил-нинг 28 февралгача давом этади. Мазкур жараён ўз босқичда ташкил этиладиган бўлса, дастлабки 17 кунда аҳолига интернет орқали маълумотларни киритиш имконияти яратилмоқда. Кейинги бир ойда “маҳалла еттиклиги” аъзолари иштирокида уйма-уй юриб маълумот йиғилади. Жараёни му-ваффақиятли амалга ошириш учун “маҳалла еттиклиги” аъзолари махсус дастур асосида тайёрланади ва уларнинг фаолияти рағбат-лантирилади, — дейди Нукус тумани “Ул-гили макон” маҳалла фуқаролар йиғини раи-си Марат Узақбергенов. — Маҳалламизда 1673 та хонадон бор. Уларда 7595 нафар аҳоли яшайди. Рўйхатга олиш жараёни бизга маҳаллий аҳоли эҳтиёжи ҳамда ша-роитларини яхши билиш, маълумотларнинг сифати, ҳаққонийлиги ва аниқлигини қафо-латлашда ёрдам беради. Бу ёндашув нафақат иқтисодий тежамкорлигини таъминлайди, балки давлат ва жамият ўртасидаги ишонч ва ҳамкорлиқни ҳам мустаҳкамлайди.

Албатта, аҳоли ва қишлоқ хўжалигини рўйхатга олиш юрт фаровонлиги ва келажа-ги таъминлашда хизмат қиладиган муҳим тадбир ҳисобланади. Бу жараёнда олинган маълумотлар фуқароларнинг яшаш шароит-и, фаровонлиги ва келажақ имкониятларига бевосита таъсир кўрсатади.

Минажатдин ҚУТЛИПМОНОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

ПРОАКТИВ МУДОФАА: ЎЗБЕКИСТОН АРМИЯСИНING ЯНГИ МИССИЯСИ

Олимжон ЎСАРОВ,
мудофаа вазирининг
ватанпарварлик тарғиботи,
маънавий-маърифий ишлар ва
ёшлар масалалари
бўйича маслаҳатчиси

Бошланиши 1-бегда

Проактив ва реактив иш режимлари ўртасидаги фарқ бутун глобал бекорорлик, тез ўзгарувчан таҳдидлар ва асимметрик хавфлар шaroитида ҳар қачонгидан ҳам долзарб аҳамият касб этмоқда. Реактив ёндашувда одатда муаммо ёки таҳдид юзага келгандан сўнг ишга тушиб, вазиятга шoшилмич мослашиб, ресурсларни фавқулодда тарзда сафарбар қилиш, қисқа муддатли қарорлар қабул қилиш талаб этилади. Бундай шaroитда инсон омилига босим ортиб, хатолик эҳтимоли, молиявий харажатлар, ижтимоий ва маънавий йўқотишлар кўпайиши мумкин бўлади. Энг муҳими, реактив ёндашув кўп ҳолларда оқибатлар билан курашишни англатиб, таҳдид манбаига чуқур ечим бериш имконини чеклаб қўяди.

Проактив ёндашув эса мутлақо бошқа стратегик тафаккурга таянади. У хавф-хатарларни олдиндан илғаш, уларнинг эҳтимолий ривожланиши йўллари таҳлил қилиш,

доимий мониторинг ва прогноз асосида сценарийлар ишлаб чиқишни назарда тутати. Бундай ёндашувда профилактика асосий воситага айланади, яъни олдиндан белгиланган ҳаракат алгоритмлари, резерв ресурслар, тайёр кадрлар ва рақамли бошқарув тизимлари орқали хавф ҳали юзага келмасидан олдин унинг таъсири чекланади. Натижада давлат ва жамият барқарорлиги барқарор ишлайди, харажатлар оптималлашади, қарор қабул қилиш жараёни изчил ва самарали кечади.

Айнан шу маънода, проактив иш режими нафақат ҳарбий соҳада, балки давлат бошқаруви, иқтисодиёт, ахборот хавфсизлиги ҳамда жамият барқарорлиги учун ҳам энг тўғри ва замонавий йўл сифатида намоён бўлмоқда.

Президентимиз таъкидлаганидек, замонавий урушлар табиати сўнгги йилларда тубдан ўзгарди ва бу жараён орта қайтмайдиган глобал тенденцияга айланди. Энди ғалаба қарор қабул қилиш тезлиги, ахборот устунлиги ва технологик афзаллик билан белгиланмоқда. Рақамли бошқарув тизимлари, сўнгий интеллектга асосланган таҳлил ва прогноз, кибер ва робот технологиялари, шунингдек, узоқ масофадан юқори аниқликда таъсир кўрсатиш имкониятлари замонавий ҳарбий қудратнинг асосий ўлчовига айланди. Бундай шaroитда кечикиб қабул қилинган қарор ҳатто кучли ресурсларга эга давлат учун ҳам жиддий стратегик йўқотишларга олиб келиши мумкин. Шу боис, саккиз йил аввал қабул қилинган Мудофаа доктринаси ва 1997 йилда тасдиқланган Миллий хавфсизлик концепциясини қайта кўриб чиқиш зарурати очик ва қатъий тарзда қайд этилди. Бу янгиланиш Ўзбекистоннинг хавф-хатарларини олдиндан баҳолайдиган, профилактикага таянган ва стратегик фикрга асосланган мутлақо янги — проактив мудофаа сиёсатига ўтиши демакдир. Янгиланадиган доктрина Ўзбекистоннинг таъкидлаганидек асосий принциплари — ҳеч қайси ҳарбий блокка қўшилмаслик тамойилини қатъий сақлаб қолган ҳолда ишлаб чиқиши алоҳида таъкидланди. Бу ёндашув

мамлакатнинг мустақил давлат сифатидаги мавқеини мустаҳкамлайди, ташқи сиёсатда мувозанатни таъминлайди ва минтақада ишонч ҳамда барқарорлиқни кучайтиради. Шу билан бирга, у мудофаа соҳасида ташқи қарамликка эмас, балки ўз имкониятлари, миллий илмий-техник салоҳият ва инсон капиталига таянган барқарор ривожланиш моделини англатади. Айнан шу нуқтаи назардан, учувчисиз тизимлар, роботлашган жаммуалар, юқори аниқликдаги қурол-аслаҳа, киберхавфсизлик ва рақамли инфратузилма барқарорлиги устувор вазифалар сифатида белгилан берилди. Бу устуворликлар Ўзбекистон мудофаа сиёсатида технология ва интеллект ҳал қилувчи омилга айланаётганини, армия эса нафақат жанг майдонида, балки ахборот ва кибермакonda ҳам самарали ҳаракат қила олиши кераклигига ишора беради.

Проактив армия концепциясида инсон капитали ҳал қилувчи ўрин тутати. Чунки замонавий ҳарбий қудрат, аввало, инсон тафаккури, билими ва масъулияти билан ўлчанади. “Аскар — фақат жангчи эмас, келажақ мутахассиси” тамойили айнан шу стратегик қарашнинг амалий ифодасидир. Бу ёндашув армияни ёпиқ тизим эмас, балки жамият таракқиёти билан узвий боғлиқ бўлган ижтимоий институт сифатида кўради. Шу боис, йиғилишда мuddатли ҳарбий хизматга фақат ҳарбий тайёргарлик босқичи сифатида эмас, балки ёшларни мустақил ҳаётга, меҳнат бозорига ва фаол фуқаролик позициясига тайёрлайдиган ҳаётини мактаб сифатида ёндашиш вазифаси қўйилди. Президентимиз таъбири

билан айтганда, “муддатли ҳарбий хизматни ўташ — ёшлар учун муваффақият йўли”га айланиши лозим.

Ана шу ғоянинг мантикий давоми сифатида ҳарбий қисмлар ихтисосидан келиб чиққан ҳолда, 3-6 ойлик касбга тайёрлаш дастурларини жорий этиш, малака имтиҳонлари ва сертификатлар бериш тизимини шакллантириш режалаштирилди. Бу нафақат хизмат даврида аскарнинг қобилиятини ривожлантиради, балки уни хизматдан кейин ҳам иқтидорли кадр сифатида жамиятга қайтаришни кўзлайди. Айниқса, ҳар йили 5 минг аскарни рақамли йўналишларда тайёрлаш ташаббуси армия билан иқтисодиёт ўртасида стратегик кўприк вазифасини бажаради. Бу ёндашув миллий хавфсизликни фақат қурол-аслаҳа билан эмас, балки билим, интеллект ва технология билан таъминлаш мумкинлигини амалда исботлайди.

Инсон капиталига бундай ёндашув Президентимизнинг байрам табригида ҳам чуқур маънавий мазмун билан давом этди. Ватан ҳимояси йўлида ҳалок бўлган қаҳрамонлар хотирасига билдирилган юксак эҳтиром, уларни тарбиялаган ота-оналар ва оилаларига иззор этилган миннатдорлик армия билан халқ ўртасидаги маънавий бирлиқни янада мустаҳкамлади. Бу бирлик “Халқ ва армия — бир тану бир жон” деган умуммиллий ғояда ўз ифодасини топомқда. Чунки халқ ишончига таянган армиягина ҳақиқий кучга айланади. Дунёда кечаётган ҳарбий-сиёсий вазият, айрим давлатларда юз берган воқеалар бу ғоянинг нақадар долзарблигини амалда намоён этди.

Маънавий бирлик ижтимоий адолат ва ғамхўрлик билан мустаҳкамланмаса, у барқарор бўла олмайдми. Шу нуқтаи назардан, йиғилишда ҳарбий хизматчиларни ижтимоий ҳимоя қилиш бўйича аниқ ва манзилли чоралар эълон қилинди. Офицерлар учун кўп йиллик хизмат устамасининг 100 фоиз оширилиши, контракт асосида хизмат қилаётган аскар ва сержантлар ойлигининг кўпайтирилиши, ҳарбий бўлмаган ходимлар маошининг

Алоҳида эътибор қишлоқ ҳўжалиги, кимё саноати, тўқимачилик ва хизматлар соҳаларида экспортбон лойиҳаларга қаратилди. Инновацион иссиқхоналар, тежамкор технологиялар тажрибасини ўрганиш ва жорий этиш, стандарт ва талаблар билан ишлаш, халқаро кўргазмалар орқали миллий маҳсулотларни илгари суриш элчиларнинг устувор вазифалари сифатида белгиланди. Янги экспорт йўналиши сифатида Африка қитъаси билан савдо-иқтисодий ҳамкорлиқни ривожлантириш зарурлиги қайд этилиб, бу борада аниқ “йўл харитаси” ишлаб чиқиш топширилди.

Олийоҳлар билан ҳамкорликка жалб этиш орқали инсон капитали салоҳиятини ошириш муҳим йўналиш сифатида белгиланди.

Фуқаролар ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, қонуний ва юқори даражада меҳнат миграциясини кенгайтириш ҳам йиғилишда устувор вазифалар қаторида қайд этилди. Президентимиз “кабинет дипломатияси”дан воз кечиб, жойларда фаол ишлаш, ватандошлар билан бевосита йўлга қўйилмагани туйғулари таъкидланди. Туризм ва ташқи ахборот сиёсатида ҳам элчионалар фаоллигини ошириш, мамлакат имижини халқаро майдонда тизимли равишда фалғири суриш талаб этилди.

Ташқи сиёсат фаолияти концепциясини янгилаш энг муҳим вазифа сифатида белгилан берилди. Янги концепция мамлакатнинг узоқ муддатли стратегик мақсадлари, иқтисодий дипломатия, хавфсизлик, инвестиция, экспорт, транспорт-логистика ҳамда сув ва иқлим масалаларидаги миллий манфаатларини яхлит қамраб олиши кўзда тутилган. Шунингдек, дипломатлар меҳнатини муносиб баҳолаш мақсадида “Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган дипломат” фахрий унвонини таъсис этиш таклифи илгари сурилди.

Мазкур видеоселектор йиғилиши Ўзбекистон ташқи сиёсатида янги талабларни, аниқ натижа ва масъулият тамойилларини мустаҳкамлайди. Президентимиз белгилан берган вазифалар дипломатия хизмати фаол, ташаббускор ва иқтисодий манфаатларга хизмат қилувчи самарали институтга айлантиришга қаратилган. Энди асосий масала ушбу топшириқларни амалий натижалар билан таъминлаш, ташқи сиёсатни мамлакат таракқиёти ва халқ фаровонлигига хизмат қиладиган кучли воситага айлантиришдан иборат.

МУНОСАБАТ

Актам ҲАЙТОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик
палатасидаги фракция раҳбари

Шу жиҳатдан, Президентимиз раислигида 15 январь куни бўлиб ўтган Ташқи ишлар вазирлиги ҳамда хориждаги дипломатик ваколатхоналар фаолиятига бағишланган видеоселектор йиғилиши нафақат соҳада қилинган ишларга ҳолис баҳо бериш, балки келгуси давр учун аниқ ва амалий вазифаларни белгилан олиш нуқтани назаридан ҳам муҳим аҳамият касб этди. Давлатимиз раҳбари ташқи сиёсатда танқидий таҳлил ва янгича ёндашувлар зарурлигини таъкидлар экан, дипломатик хизмат олдида аниқ натижага қаратилган талабларни қўйди.

ФАОЛ ТАШҚИ СИЁСАТ ВА ИҚТИСОДИЙ ДИПЛОМАТИЯ

Жаҳонда геосиёсий зиддиятлар кучайиб, давлатлар суверенитети ва миллий манфаатларига таҳдидлар ортиб бораётган мураккаб бир шaroитда Ўзбекистон ташқи сиёсати мазмунан янги босқичга кўтарилмоқда.

Ўтган йиллардаги фаолият сарҳисоб қилинар экан, ҳақиқий эътироф этилганидек, 2025 йил Ўзбекистон ташқи сиёсати учун сермахсул бўлди. Олий даражадаги ташрифлар географияси кенгайди, “Марказий Осиё плюс” формати доирасидаги мулоқотлар минтақавий ҳамкорлиқни янги босқичга олиб чиқди. Стратегик шериклик ва иттифоқчилик муносабатлари кенгайиши мамлакатимизнинг халқаро майдондаги ўрни мустаҳкамланаётганидан далолат беради. Президентимиз таъкидлаганидек, очик, прагматик ва ташаббускор ташқи сиёсат туйғайли Ўзбекистон тобора глобал тинчлик ва дипломатия марказларидан бирига айланиб бормоқда.

Шу билан бирга, давлатимиз раҳбари имкониятлардан тўлиқ фойдаланиш масаласини қатъий қўйди. Элчи фаолиятига ёндашув тубдан ўзгартириш зарурлиги таъкидланди. Бугунги элчи фақат сиёсий мулоқот юритувчи

эмас, балки инвестиция ва технологияларни жалб этувчи, экспорт бозорларини очувчи, транспорт-логистика йўлақларини ривожлантирувчи, туризм ва қонуний меҳнат миграциясини кенгайтирувчи ҳамда фуқаролар ҳуқуқларини ҳимоя қилувчи давлат вакили сифатида баҳолашни белгиланди. Шу муносабат билан элчилар фаолияти самарадорлиги аниқ иқтисодий кўрсаткичлар — экспорт ҳажми, инвестиция лойиҳалари, туристлар оқими ва меҳнат миграцияси натижаларига асосан ўлчаниши қайд этилди.

Иқтисодий дипломатияни кучайтириш йиғилишдаги марказий масалалардан бири бўлди. 2025 йилда имзоланган 160 миллиард долларлик инвестиция ва савдо битимлари, ташқи савдо айланмасининг илк бор 80 миллиард доллардан ошгани ташқи сиёсат билан иқтисодий ислохотлар уйғунлигининг амалий натижасидир. Бироқ айрим бозор-

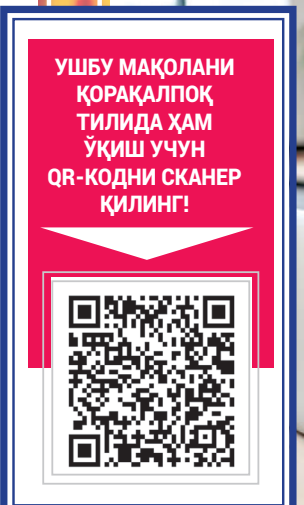
ларда миллий маҳсулотларимиз етарлича танитилмаётгани, логистика харажатларининг ортishi рақобатбардошликка салбий таъсир кўрсатаётгани танқид қилинди. Шу боис, Европа, Яқин Шарқ, Осиё ва Африка бозорларига чиқишда экспорт географиясини кенгайтириш, транзит йўналишларини диверсификация қилиш ва логистика занжирларини қисқартириш бўйича аниқ таклифлар ишлаб чиқиш вазифаси қўйилди.

Йиғилишда халқаро грантлар масаласи ҳам танқидий муҳокама қилинди. Мавжуд салоҳиятдан тўлиқ фойдаланилмагани, элчилар ва тармоқ раҳбарлари ўртасида ҳамкорлик етарли даражада йўлга қўйилмагани туйғайли юзлаб миллион доллар маблағ жалб этилмай қолгани таъкидланди. Шу боис, грантлар билан ишлашда ягона ва тизимли ёндашувни жорий этиш вазифаси қўйилди. Етакчи хорижий олий таълим муассасаларини Ўзбекистон

ИЛГОР ЁНДАШУВ

Замонавий меҳнат бозори трансформацияси ёшлардан юқори даражада касбий мослашувчанликни талаб қилмоқда. Иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт ташкилотининг 2025 йилдаги барқарор ривожланиш бўйича ҳисоботида илм-фан, техниканинг жадал ривожланиши таълим тизими олдида янги ва тобора қийин вазифаларни қўяётгани таъкидлангани ҳам бежиз эмас.

УШБУ МАҚОЛАНИ ҚОРАҚАЛПОҚ ТИЛИДА ҲАМ ЎҚИШ УЧУН QR-КОДИНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ!

МУТАХАССИС ТАЙЁРЛАШНИНГ ЗАМОНАВИЙ УСУЛИ

Ҳисоботда келтирилишича, дунё иқтисодий барқарорлиги ишлаб чиқарувчилар бошқаруви тўғри йўлга қўйилгани, ходимларнинг профессионал кўникмаси ва бошқа қатор омилларга асосланади. Аниқроқ айтганда, амалиёт кўп ҳолларда таълимдан ўзиб кетаётгани кузатишмоқда. Бу жиҳат битирувчиларнинг иш берувчилар талаб қилган амалий, касбий кўникмаларга ҳар доим ҳам жавоб бера олмаётганида яққол намён бўлади. Шу сабабли узлуқсиз ўқитиш тизими дуал таълим муҳитини яратиш нафақат Ўзбекистон, балки замонавий тараққийоти кўзланган бошқа мамлакатлар учун ҳам ғоят долзарб. Айни пайтда мамлакатимизда ушбу йўналишдаги ишларга жиддий эътибор қаратилиб, ҳуқуқий асослари яратилаётгани, амалий чораларга киришिलाётгани сабаби ҳам шунда. Энг катта ўзгаришлардан бири, шубҳасиз, Касбий таълим агентлиги ташкил этилгандир. Бу дуал таълимга эътибор қаратиш нечоғлиқ сиёсий, иқтисодий, ижтимоий аҳамиятга эга эканини билдиради.

Солиҳа АЛЛАЁРОВА, педагогика фанлари доктори

Таълим тизимида узоқ йиллик тарихга эга. Таълимнинг ушбу шакли назария ва амалиёт, таълим ташкилоти ва иш берувчи ҳамкорлигини уйғунлаштиришга хизмат қилади. Талаба бир вақтнинг ўзида ҳам ўқийди, ҳам ишлайди. Иш жараёнида билимини мустақамлайди. Бу модель Германия, Швейцария, Австрия, Япония каби ривожланган давлатларда самардорлигини исботлаган. Натижада битирувчилар ишсиз қолмайди, иш берувчилар эса қайта тайёрлашга ортиқча вақт ва маблағ сарфламайди. Ривожланаётган давлат сифатида Ўзбекистон ўқитиш тизимига дуал таълим моделини татбиқ этиш давр талаби ва заруратдир.

Дуал таълимда иш берувчи ва таълим муассасаси ҳамкорлиги реал натижаларда намён бўлади. Иш берувчи ўқитиш жараёнида иштирок этади, ўқув дастурларини шакллантиришга ҳисса қўшади ва талабани келажакда иш билан таъминлайди.

Президентимизнинг 2025 йил 26 ноярдаги “Ўзбекистон Республикасида юридик таълим ва илм-фанни янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармонида 2026/2027 ўқув йилидан Тошкент давлат юридик университетида таъриб тарихида амалий ўқитиш ҳамда клиник ва дуал таълим тамойили асосида таълим олиш тизими жорий этилиши белгиланди. Бунда иккинчи,

учинчи ва тўртинчи курс талабалари учун юридик таълим дастурларининг 50 фоизи (назарий қисми) аудиторияларда, 50 фоизи (амалиёт қисми) суд, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ва бошқа юридик соҳага оид ташкилотларда ўтказилади. Таълим дастурларининг назарий қисмларини амалий мисоллар асосида ўқитиш орқали талабада муаммолар вазиятини таҳлил ва ҳулоса қилиш каби кўникмалар ҳамда назарий билимларни шакллантиришга эътибор қаратилади.

Ушбу вазифалар жорий ўқув йили якунига қадар таълим йўналишлари ва мутахассисликлари таълим дастурлари ва ўқув режаларини қайта кўриб чиқиш, иш берувчи ташкилотлар билан ҳамкорликни такомиллаштириш, ўқув жараёни графигини дуал таълимга мослаштириш, ўқув дастури ва силлабустар, модуль контентларини тубдан янгиллашни талаб қилади. Бу жараён Тошкент давлат юридик университети мисолида таълим — тадқиқот — амалиёт уйғунлигини таъминлашга тўғридан тўғри ҳисса қўшади.

ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ТАЪЛИМ

Чиндан рекорд натижаларга омил бўляпти

Шу йилнинг 10–15 январь кунлари Қозоғистоннинг Олмаота шаҳрида 22-халқаро Жаутиков олимпиадаси бўлиб ўтди. Дунёнинг 15 мамлакатидан келган 700 дан зиёд ўқувчилар орасида ўзбекистонлик иштирокчилар яна бир рекорд натижани қайд этди. Математика, физика ва информатика фанлари бўйича билимлар синаладиган олимпиадада Президент ҳамда ихтисослаштирилган мактаблар ўқувчиларининг улуши катта. Улар жамоага 2 та олтин, 7 та кумуш, 5 та бронза медални тақдим этди. Олтин медаль совриндори Жаҳонали Ҳайдаралиев Муҳаммад ал-Хоразмий мактаби, Ўзбек Раҳматуллаев эса Наманган Президент мактаби фахрига айланди.

Айтиш жоиз, халқаро Жаутиков олимпиадаси минтақавий халқаро олимпиадалар рўйхатида киритилган, ғолиб ўқувчилар ва уларнинг устозлари пул мукофотлари билан тақдирланади.

2021 йилда Фаргона шаҳридаги Президент мактабида синовлардан муваффақият-ли ўтиб, 7-синфга қабул қилинган Дилфарўз Собиржонов мактабни битиргунга қадар халқаро IELTS имтиҳонидан 8 балл, SAT имтиҳонидан 1540 баллни нақд қилди. Немис тили бўйича имтиҳонда ҳам В2 даражани қўлга киритди. Шунингдек, у рус ва турк тилларини мукамал ўзлаштирган. Илм йўлидаги ҳаракатлар бесамар кетмади. АҚШдаги Гарвард университетининг 392 минг доллар миқдоридagi тўлиқ грант соҳибига айланди. Нуфузли олийгоҳда ўқиб, биология ва ахборот технологиялари йўналишида илмий тадқиқотлар олиб бормоқчи.

Юртимизда соғлиқни сақлаш тизимини рақамлаштириш, атроф-муҳит муҳофазасига дахлдор қашфиётлар қилишдан ташқари, Дилфарўзнинг “Ўзбегим гавҳари” лойиҳасига қўл ургани қувончли. Ёш бўла туриб, жамиятимиздаги аёл-қизларни замонавий касблар ҳамда чет тиллари бўйича бепул билим олишга қўмақлаштириш мақсади уни лойиҳа яратишга ундади. Бу орқали замонавий касблар, хусусан, АТ, дастурлаш, тил ўрганиш, веб-дизайн каби соҳаларда билим ва кўникмалар улашиш режалаштирилган.

Дилфарўзнинг мактабдоши бўлган 11-синф ўқувчиси Отабек Комилов эса дунёнинг энг нуфузли олий таълим муассасаларидан бири — Муҳаммад бин Зайд номидаги Суний интеллект университети-га тўлиқ грант асосида қабул қилинди. Бу дунёда суний интеллектга ихтисослашган биринчи университет бўлиб, ўз йўналишида дунёнинг ТОП-10 университетлари сафидан жой олган. Унга 4 йилга жами 180 минг доллар миқдоридagi тўлиқ грант тақдим этилди. Чунончи, Отабек IELTS имтиҳонидан 7 балл олгани ҳолда, AMC (Америка математика мусобақаси), SEAMO (Жануби-Шарқий Осиё математика олимпиадаси) — миллий босқичида олтин медални қўлга киритган. В2Е номли суний интеллект лойиҳаси асосчиси.

— Дадам уста дурадгор бўлса-да, бизга ҳамини “Билим энг катта бойлик, имконият берилса, ундан тўғри фойдаланиш керак”, деб ўқитган, — дейди у. — Шунингдек, шукроналик ҳисси, меҳнатнинг қадрига етиш ва вақтни бекорга сарфламаслик бўйича берган маслаҳатлари ҳаётий қарашларини шакллантирган. Онам патронаж ҳамшира. У менга инсонларга фойда келтириш, жамиятга хизмат қилиш нечоғлиқ шарафли эканини сингдирган. Бугун мен эришган натижалар,

аввало, ота-онамнинг хизмати, тарбияси ва ишончи самараси, қолаверса, барча устозларимнинг машаққатли меҳнатлари меvasи деб биламан. Агар давлатимиз биз, ёшларга кенг имкониятлар бермаганда, бундай муваффақиятларга эришишимиз қийин эди. Зеро, ютуқларимнинг энг катта улуши Президент мактаби ҳиссасига тўғри келади.

Қарши шаҳридаги Президент мактабининг 11-синф ўқувчиси Асилбек Сатторов ҳам яқиндагина дунёнинг нуфузли олий таълим муассасаларидан бўлган — Гонконг политехника университети-га тўлиқ грант асосида қабул қилинди. Бу Хитойнинг давлат тадқиқот университети ҳисобланиб, техник таълимда биринчи бўлиб ташкил этилган ва халқаро рейтингда 54-ўринни эгаллаган. Грант миқдори 4 йил учун 128 минг доллар. Шунингдек, йиллик 6 минг доллар миқдоридagi стипендия. Ўқувчиимизга 2026/2027 ўқув йили учун 4 йиллик бакалавр дастури ва қўшимча дастурлар бўйича расмий таълим хати тақдим этилди. Асилбекнинг IELTS бали — 7.5, SAT имтиҳонидagi натижаси — 1500 балл.

Президент мактаби директори Анвар Тўраев тизим ютуғи иқтидорли тенгдошлар ўртасидаги соғлом рақобатда эканини айтди. Зеро, олимпиадалар, ҳар хил танловлар ўтказилади, илмий лойиҳаларда ўқувчилар бир-бири билан соғлом рақобат олиб боради. Замонавий лабораториялар, АТ синфлар мавжудлиги, ўқувчилар сони камлиги замонавий ёндашувда қўл келади. Дарсдан ташқари тўғрақлар ҳам ўқувчилар учун катта қўллаб-қувватлов ҳисобланади. Қолаверса, халқаро ҳамкорликлар ҳам муҳим ўрин тутди.

Бугун кўп сонли халқимиз, хусусан, ота-оналар Президент ва ихтисослаштирилган мактабларнинг фарзандлари ҳаётидаги ўрнини жуда яхши тушуниб етляпти. Имтиҳонлардан муваффақият-ли ўтиб, энг замонавий даргоҳларда таълим ола бошлаган ёшлар тез фурсатда иқтидорини намён этиб, ишончли оқлаётгани қувончли. Шундай экан, таълимни ихтисослаштириш ва шу орқали интеллектуал салоҳиятини ошириш йўлини тўғри танлаганимиз рост.

Муножат МҶМИНОВА,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

Президентимизнинг Олий Мажлис ва Ўзбекистон халқига йўллаган Мурожаатномаси тизимли трансформациялар даврининг фундаментал дастурини белгилаб берди. Давлатимиз раҳбарининг “Машаққатли ва шарафли меҳнатимиз билан дунёда ҳурмат топаётган, эртанги кунга ишонч билан дадил бораётган, матонатли ва ғурури баланд миллатимиз” деган сўзлари янги Ўзбекистон тараққийоти йўлида ўз олдида улкан мақсад ва вазифалар қўйганини аниқлагани.

Шоҳрухбек ҚОДИРОВ, Фаргона давлат университети катта ўқитувчиси

Мурожаатномада бевосита таълим соҳаси билан боғлиқ кўплаб ташаббуслар илгари сурилган. Бу жамиятимизда инсон капиталини ривожлантириш давлат сиёсатининг муҳим йўналишига айланилгани кўрсатади. Шунингдек, олий таълим тизимида фаолият юритаётган ҳар бир профессор-ўқитувчи, тадқиқотчи ва таълим менежери зиммасига улкан академик ва маънавий масъулият юқлайди. Зеро, 2026 йилда давлат таълимида қайта йўналиш, иқтисодиёт, айниқса, таълим, илм-фан, тиббиёт, маданият ҳамда экология соҳаларида кутилаётган

ислохотлар айнан интеллектуал салоҳиятга асосланган янги тафаккурни талаб этади. Янги Ўзбекистоннинг иқтисодий қудрати илк бор ялпи ички маҳсулот ҳажмининг 145 миллиард доллардан ошгани, камбағаллик даражасининг 5,8 фоизга тушгани ва экспорт қийматининг 33,4 миллиард долларга етгани билан асосланган экан, бу ўсишнинг барқарорлиги фақат юқори технология билимга эга кадрлар орқали таъминланади.

Тошкент шаҳри, Бухоро, Фаргона ва Тошкент вилоятларида 4 та Ийрик дата-марказ, яъни улкан ҳажмдаги маълумотларни хавфсиз сақлайдиган, юқори тезликда қайта ишлайдиган ва узатадиган “рақамли омбор” ҳамда 2 та суперкомпьютер ишга туширилиши, шунингдек, 15 та нуфузли олийгоҳда суний интеллект лабораториялари фаолияти йўлга қўйилиши мамлакатимизда “билимлар иқтисодиёти” пойдеворини мустақамлайди. Бу инфратузилма тиббиёт, транспорт, қишлоқ хўжалиги, геология ва банк-молия каби ҳаётий муҳим соҳаларда 100 дан ортиқ суний интеллект лойиҳаларини ҳаётга татбиқ этиш имконини беради. Минглаб иқтидорли ёшларимизнинг квант технологиялари, дроңлар ва робототехника йўналишларида конструкторлик ишланмаларини амалиётга татбиқ қилиш учун “Рақамли технологиялар маркази” ташкил этилиши ёш авлоднинг интеллектуал фаоллигини янги босқичга кўтарди.

Энг ҳайратланарли воқеа — мустақил Ўзбекистон тарихида илк бор космик соҳада суний

КЕЛАЖАККА ЙўНАЛТИРИЛГАН ЭНГ САМАРАЛИ-САРМОЯ

ЮКСАЛИШ ПАЛЛАСИ

йўлдош ва мамлакатимиз фуқароси бўлган биринчи ўзбек космонавтининг фазога учурилиши бўйича ишлар бошланишидир. Бу нафақат технология ютуқ, балки бутун таълим тизими учун қучли илмий катализатор бўлиб хизмат қилади. Космонот даражасидаги тадқиқотлар аниқ ва табиий фанлар ўқитилишини тубдан янгиллаш, талабаларда мураккаб илмий тизимларни бошқариш ва таҳлил қилиш кўникмаларини шакллантиришни тақозо этади.

Мурожаатномада белгиланган тўртинчи устувор йўналишга кўра, профессионал

таълим тизимидаги ислохотлар, хусусан, 100 та техникумнинг Германия, Жанубий Корея ва Швейцария моделлари асосида модернизация қилиниши ўрта бўғин кадрларининг профессионал даражасини халқаро стандартларга тенглаштиради. Дуал таълим тизимини жорий этган корхоналарга 5 миллиард сўмга-ча имтиёзли кредитлар берилиши ва илк бор 100 минг нафар техникум ўқувчисида давлат стипендиялари тайинланиши таълим ва ишлаб чиқариш ўртасидаги узилишни бартараф этади.

Шу билан бирга, олий таълимда сифат назорати қучайтириш мақсадида нуфузли халқаро бошқарув тизимларининг жорий этилиши, масалан, Жиззах политехника институтининг Венгриянинг Обуда университети бошқаруви-га ўтказилиши ҳамда Япониянинг Цукуба миллий университети билан ҳамкорликда янги муассаса ташкил этилиши миллий ОТМлар учун халқаро академик сифат андозаси бўлиб хизмат қилади. Ҳар йили меҳнат бозорига кириб келаётган 300 минг олий маълумотли йигит-қиз учун яратилаётган рақамли экотизим талабаларининг

когнитив салоҳияти ва академик ютуқларини иш берувчининг реал эҳтиёжлари билан боғловчи интеллектуал платформа бўлиб хизмат қилади. Бу платформа таълимнинг шаффофлиги ва натижадорлигини таъминлашда муҳим инструмент вазифасини ўтайди.

Соғлиқни сақлаш тизимида ҳам халқаро сифат назорати ўрнатилиши, хусусан, “Pearson” компанияси билан ҳамширалар малакасини баҳолаш тизими йўлга қўйилиши тиббий таълим нуфузини оширади. Тиббиёт соҳасига ажратилаётган 3,5 триллион сўм маблағ ва трансплантология каби мураккаб йўналишлардаги янги технологиялар фақат энг замонавий билимга эга мутахассислар қўлида самарали восита бўла олади. Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, янги Ўзбекистоннинг бош ютуғи фақат иқтисодий рақамлар эмас, балки жамиятимизда шаклланган янги-ча таҳлилий тафаккур ва ривожланиш маданиятидир.

Маърифатли жамиятга юксак масъулиятни ҳис эта олади ва ривожланиш маданиятини ўз ҳаёт тарзи даражасига кўтарди. Таълим тизимидаги барча ислохотлар — келажакка йўналтирилган энг самарали сармоя. Чунки замонавий билим ва юқори технология кўникмалар билан қўролланган инсон Учинчи Ренессанс пойдевори бунёдкори ва тараққийот драйвери бўла олади.

Мурожаатномада келтирилганидек, экологик мувозанатни таъминлаш, “яшил” энергетика ва сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш ҳам тубдан янги таълимий ёндашувни талаб қилади. Келгуси беш йилда мамлакатимизда камда 30 минг экология менежерига талаб пайдо бўлиши илмий прогноз қилинмоқда. Шу боис, 2026 йилда ҳар бир ҳудудда ташкил этиладиган “яшил” техникумлар дуал таълим асосида йилга 10 минг мутахассис тайёрлашни зиммасига олиши керак бўлади.

Мурожаатномада белгиланган космик лойиҳалар, суний интеллект лабораториялари, “яшил” техникумлар ва янги университетлар мамлакатимизни жаҳоннинг энг ривожланган давлатлари қаторига олиб чиқадиган интеллектуал пойдевордир.

6

МЕЗОН

МУЛОҲАЗА

Ёшлигимда бир манбада ўқиган эдим: буюк шоир Алишер Навоийнинг китобга муҳаббати гўдаклик даврида, илк кўрган китоб муқовасидаги тасвир орқали уйғонган экан. Муковада акс этган “Нарвондаги одамлар” манзараси — оддий иллюстрация эмас, балки ёш Алишернинг эстетик дунёқараши ва тафаккури шаклланишидаги илк илҳом манбаи бўлган.

2026 йил 21 январь, 13-сон

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН

yuuz.uz_news

yuuz.uz_news

Миллий контент —
Маънавий иммунитет кафолати

Ўша ҳолат бизга бир муҳим ҳақиқатни кўрсатади: инсоннинг маънавий ва ақлий ривожланиши кўпчида кўз билан кўрган, қалб билан ҳис қилган илк таассуротлардан бошланади. Демак, инсоннинг бутун умрига йўл очиб бевурич илк тасаввурлар гўдаклигидан гавдаланади ва келгусида бу шунчаки хотира эмас, балки келажагига сочилган маърифат шуъласига айланади. Бу кичик шуъла эса вақт ўтиши билан янада порлаб, инсон руҳини нурга тўлдиради. Ана шундай илҳом ва руҳий таъсирнинг ёрқин намунаси Алишер Навоийнинг китоб муқовасидаги оддий расмдан илҳом олиб, умрини маърифат ва ижодга бағишлаганидир. Шунингдек, тарих гувоҳ, жаҳон адабиётида ўз ўрнини топган ёзувчилар, кашфиётчилар ва илмий тараққиёт

Бунда энг хавфлиси, экранда кўрилган ҳар бир сунъий образ бола учун ҳақиқат сифатида қабул қилинади ва унинг ички маънавий мезони шунга қараб шаклланади. Шу боис, экран бола учун илҳом ва маърифат нарвони бўла оладими ёки маънавий бўшлиқ сари етаклайдиган чуқур жарми, бу аввало, бизнинг танловимизда намоён бўлади. Чунки телефон жонсиз бир матоҳ, унга “жон” бағишлайдиган, мазмун қўшадиган ўзимиз. Агар биз миллий руҳ, эзгу гоя ва чуқур маънолар билан тўлдирилган, соф маърифат ва теран

асосчилари учун ҳам болаликда кўрилган бир манзара, эшитилган бир ҳикоя туртки бўлган. Бирок бугунги кунда манзара ўзгарган. Авалги каби китоб, журнал, эртак ва бадий расмлар болалар онгидagi асосий “илҳом манбаи” эмас. Илгариги авлодлар бобо ва бувилар айтган эртаклар орқали яхшилик билан ёмонлиқни ажратишни, адолат ва меҳр-оқибатни англашни ўрганган бўлса, энди болаларнинг илк ички таассуротлари кўпичча телефон экранларидан, тез алмашувчи видеолар ва виртуал образлардан шаклланипти.

фикрга хизмат қиладиган медиа муҳит яратмасак, болаларимиз маъно ва мақсаддан узоқ, ташқи кўриниши ёрқин, аммо ички дунёси бўш “виртуал манеж” қўршовида улғайиши мумкин.

Виртуал сояда сўнаётган меҳр

Инсон қалби ва онгидagi энг соф, энг покиза туйғулар, илк ҳаётий тушунча ва та-

саввурлар, аввало, оила бағрида шаклланади. Боланинг маънавий қиёфаси, ахлоқий мезонлари ва дунёқарашида оила муҳити энг биринчи устоз вазифасини ўтайди. Оиладagi ҳар бир меҳрли сўз, самимий муомала, яхши одатлар бола қалбига маънавийнинг илк куртакларини уйғотади. Халқимизнинг “Қуш уясида кўрганини қиладди” деган маъноли мақоли ана шу азалий ҳақиқатни яққол акс эттиради. Аммо бутун оилалардagi қимматли вақтнинг катта қисми телефондagi виртуал мулоқот ва тасвирлар намоиёиши ҳисобига “бойиб”, ҳақиқий мулоқотлар камайиб бормоқда.

Бугун смартфон ва бошқа гаджетлар ҳаётимизнинг ажралмас қисмига айланиб бўлган. Том маънода, биз уларсиз яшай олмайдиган бўлиб қолдик, туну кун ажралмас

ҳамроҳимизга айлантирдик. Ҳозирги кунда Ўзбекистонда мобил алоқа билан таъминланган абонентлар сони қарийб 36,3 миллионни ташкил этмоқда. Бу шунинг билан, бизда катталарнинг деярли ҳар бирини, ўсимларнинг аксариятида смартфон бор, ҳатто айрим оилаларда бир кишига иккитадан қўрилма тўғри келади. Бу техникага бўлган “хавас” табиий жараён сифатида кўриниши мумкин, аммо аслида у ижтимоий, маънавий ва иқтисодий ҳаётда туб ўзгаришларга олиб келаётган кучли тенденциядир.

Тўғри, телефоннинг ўзи нейтрал восита, лекин ундаги кўнгилочар манбалар, ижтимоий тармоқлар ва мобил иловалар инсоният муносабатларининг табиий оқимини ўзгартира бошлади. Илгари яқинлик юзма-юз мулоқотда, бир дастурхон атрофидаги самимий

суҳбатда, кўз кўзга тушганидagi меҳрда акс этарди. Энди эса ўша яқинлик телефон экранидagi алмашинаётган хабарлар ва виртуал “дўстлар” суҳбати соясида сўниб бораётгандек. Охириги статистик рақамлар биз яшаб турган замоннинг қанчалик рақамли ҳаёт тарзига ўтиб бораётганини кўрсатадиган энг ёрқин кўзгудир. Бугун дунё аҳолисининг қарийб 70 фоизи ижтимоий тармоқларда фаол экани бу фақат ахборот олиш ёки кўнгилочар контент истеъмолчи эмас, балки одамлар кундалик ҳаётининг ажралмас қисмига айланганини аниқлатади.

Ижтимоий тармоқлар энди “бир қараб қўйиш” ёки “бўш вақт ўтказиш” платформаси эмас, балки шахсий муносабатлар, иш жараёнлари, савдо-сотик, ҳатто сиёсий жараёнларга таъсир кўрсата оладиган кучли оммавий муҳитга айланди. Бугун ёшларимиз аксарияти “виртуал олам”нинг беқисс лабиринтларида кезиб, у ердан “янги” ахборотлар оқимини қабул қилмоқда. У ерда турли “сара хабар”лар, янги трендлар, мода, ҳаётий қарашлар билан танишади. Бу билан улар ижтимоий тармоқлардagi вақтини ўқиш, изланиш, янги кўникмалар эгаллашга эмас, асосан, миёни чалгитувчи, бир марталик ҳузур бағишлайдиган, аммо маънавий ва амалий фойдаси йўқ контентлар ҳазмига сарфлаяпти. Бундай “ақлий хомаше”лар вақт ўтиши билан фикрлаш қобилиятини пасайтиради, чуқур таҳлил қилиш одатини йўқотади ва инсоннинг ўз ҳаётига қўйган мақсадларини ҳам хиралаштиради. Бундан ҳам хавфлиси, тармоқларда авж олган “лайкомания”, яъни лайк ва томошалар орқали ўз қадрини баҳолаш иллати ёшлар онгини секин-аста эгаллаб бормоқда. Одамлар, айниқса, ёшлар қоқча-қодисанинг моҳиятини эмас, балки қанча лайк олишини ўйлайдиган бўлди. Шу йўлда улар маънавий фикр ва маънавий мезонларни қурбон қилиб, хавфли, ахлоққа зид, ҳатто ҳаёт учун хатар

Шуҳрат НОРМУРОДОВ, журналист

ШОҲИМАРДОН – ЁРДОН: ТУРИЗМ
ХАРИТАСИДАГИ ИСТИҚБОЛЛИ МАНЗИЛ

Илгари Фарғонанинг сайёҳлик имконияти ҳақида гап кетса, бармоқ билан санарли маданий ёдгорлик ва туризм масканлари тилга олинарди. Сайёҳлар оқими, меҳмонхоналар сони ҳам шунга яраша бўлган. Сайёҳлик ҳудудларида яхши хизмат кўрсатиш тизими, зарур инфратузилма йўқлиги қатор ноқулайликларни келтириб чиқаргани ҳам сир эмас.

Кейинги йиллардаги ислохотлар Фарғона туризм салоҳиятини янги босқичга олиб чиқди. Уттан йилнинг ўзида 3 та меҳмонхона, 8 та хостел, 41 та оилавий меҳмон уйлари фаолият бошлаб, улар сони 400 дан ошди. Уларда жами 3683 та хона, 8324 та ўрин жойлар ташкил этилди. Бундан ташқари, 37 та янги трупператор фаолияти орқали бир йил давомида 544,2 минг хорижлик сайёҳ вилоятга келган. Кўрсатилган хизматлар асосида туризм экспорти 185,4 миллион долларга етказилди. Шу билан бирга, 3 миллион 245 минг 400 нафар маҳаллий аҳоли саёҳат қилиш мақсадида Фарғона вилоятига келган.

Шу тариқа туризм миллий иқтисодиёти-мизнинг таянч йўналишларидан бирига айланди. Кун сайин бу йўналишда истиқболли дастурлар, лойиҳалар кенгайиб бормоқда. Табиийки, ҳудудларда туризм салмоғи янада ошиб, янги имкониятлардан самарали ва мақсадли фойдаланиш кенгаймоқда.

— Президентимиз жорий йил 12 январь куни “Фарғона” туристик-рекреацион зона-сини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғри-сида”ги қарорини имзолади. Ушбу ҳужжат вилоятимиз сайёҳлик салоҳиятини янги босқичга олиб чиқишда ўзига хос имко-ният эшикларини очди, — дейди Фарғона

вилояти ҳокими ўринбосари Хуршидбек Аҳмедов. — Унда туристик ҳудудларда му-ҳандислик-коммуникация тармоқлари қу-риш, истиқболли инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш борасидаги амалий чора-тадбирлар белгилаб берилган.

Қарорга мувофиқ, “Шоҳимардон — Ёр-дон” умуммавсумий халқаро курорт зона-си, “Водни” малина агротуризм кластери, “Чимен” санаторий курорт зонаси, “Аввал” кўнгилочар туризм мажмуалари ташкил эти-лади. Шунингдек, 52 та чора-тадбирларни қамраб олган туристик зоналарни ривожлан-тириш дастури ва қиймати 114,8 миллиард сўм бўлган муҳандислик коммуникация тар-моқларини барпо этиш дастури тасдиқланди.

Пурвиқор тоғлар бағрида жойлашган Шоҳимардон ва Ёрдон қишлоғи ўзига хос оҳанрабо, таровати билан ажралиб туради. Сўлим табияти, зилол суви, мусатфо хавоси, тўрт томони тоғдан иборат мафтункур мас-каннинг Оқсув ва Кўксув сойлари, мағрур ар-чазорлари дилга ҳузур бағишлайди. Танангиз роҳатланади, руҳингиз энгил тортади, тоза ҳаводан тўйиб-тўйиб нафас оласиз. Шу боис, кўхна қишлоқ асрлар давомида саёҳат, зиёрат маскани сифатида одамларни ўзига чорлаб келади.

— Олой тоғ тизмаларига туташган бу масканда 11 мингдан ортиқ аҳоли истиқомат қиладди, — дейди “Шоҳимардон” маҳалла фу-қаролар йиғини раиси Нодирбек Ҳидоятлов. — Янги йил қувончи ишлар билан бошланади. Президентимизнинг алоҳида эътибори сабаб Шоҳимардон қишлоғи замонавий туризм мас-канига айлантириладиган бўлди. Бошланган хайрли сайёҳ-ҳаракатлар одамлар қалбига қу-вонч, шукроналик туйғуларини олиб кирди. Бутун қишлоғимизда юздан ортиқ дам олиш масканлари ва хостеллар бор. Давлатимиз раҳ-барининг қарори бу борадаги ишлар салмоғи-ни янада оширади. Чунки янги инфратузилма тармоқлари қурилади. Бу сайёҳлар учун қулай шaroит яратади. Дам олиш учун саёҳатга чиқ-қан инсон учун қулайлик биринчи ўриндаги масала. Айни куларда маҳалламизда янги-янги туризм хизматларини йўлга қўйишга,

кўпроқ тилларни қамраб олган таржимонлар гуруҳини ташкил этиб, йўл бошловчи каби хизматларни ривожлантиришга алоҳида эъти-бор беряямиз.

Бу ерда кўплаб зиёратгоҳлар бор. Улар-нинг энг машҳури “Чаккитомар” ҳисоблан-ди. Кўплаб сайёҳлар тоғ бағридан том-чилаётган сувдан кўпроқ ичиниш истифоди. Айтишларича, шифобахш ҳисобланган булоқ суви инсонга ҳам руҳий, ҳам жисмоний эн-гиллик берад экан.

Шоҳимардонда хорижлик инвесторлар ташаббуси билан замонавий канат йўли, шиша йўлак, туристик автобуслар каби қатор инфратузилмалар яратишни ўз ичига олган истиқболли лойиҳаларни амалга ошириш режа қилинган. Бу лойиҳа ҳудудни халқаро даражадаги жозибадор туристик масканга ай-лантиради. Мазкур режалар дастурига кўра,

2026-2029 йилларда қиймати 4,1 триллион сўм бўлган 48 та манзилли ва истиқболли инвестиция лойиҳаси амалга оширилади. Натжидада 2,5 мингта қўшимча иш ўрни яра-тилади.

Шоҳимардон ва Ёрдон қишлоқла-ри ўртасида қуриладиган осма кўприклар аҳоли ва сайёҳлар учун хизмат қиладди, — дейди Ҳожиакбар Тоҳиров. — Бундай за-монавий инфратузилмаларни фақат ривож-ланган мамлакатларда учратардик. Энди олис қишлоқларимизда ҳам ҳайратомуз қурилишлар буйи кўрсатяпти. Ўзим инглиз тилидан дарс бераман. Сайёҳларнинг кўп-роқ келиши қўшимча хизмат турлари, тар-жимонлик, меҳмон уйларини ташкил этиш, дўконлар очиб каби имкониятларни бера-ди. Бу кўплаб инсонлар учун даромадли қўшимча иш дегани.

Навбатчи муҳаррир: Нодир Маҳмудов
Мусаҳҳих: Насиба Абдуллаева
Дизайнер: Хуршид Абдуллаев

Манзилимиз:
100060, Тошкент шаҳри,
Шаҳрисабз кўчаси, 85-уй

ЎЗА яқини — 21:42
Топшириди — 22:45

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока” газеталари тахририяти” ДМ

Бош муҳаррир:
Салим ДОНИЁРОВ

МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Тахририятга келган қўлёмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтариқмайди.
Газетанинг етказиб берилиши учун бунарни расмийлаштирган ташкилот жавобдор.
Газета тахририят компьютер маърузида таҳрирланади.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига “ШАРҚ” НМАК масъул.
Босмахона телефони: (71) 233-11-07.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рақам билан рўйхатга олинган.
Нашр индекси — 236. Буюртма Г-146.
32015 нусхада босилди.
Ҳажми — 3 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А2.
Баҳоси келишилган нархда.

“ШАРҚ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Қабулхона: (71) 233-56-33
Девонхона ва эълонлар: (71) 233-70-98
E-mail: info@yuuz.uz
Веб-сайт: www.yuuz.uz (71) 233-47-05